

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬНИЦЬКИМ ЗЛОЧИНАМ ПРОТИ ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я ОСОБИ, ЩО ВЧИНЮЮТЬСЯ СТУДЕНТАМИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

INFORMATION OF ANALYST STPROVIDING OF SUBDIVISIONS OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE IN PREVENTION OF CRIMES OF VIOLENCE AGAINST LIFE AND HEALTH OF PERSON, THAT ACCOMPLISHED BY STUDENTS INSTITUTION OF HIGHER LEARNING

Сподарик Н.І.,
здобувач

Львівський університет бізнесу і права

У статті розглянуто питання стосовно використання інформаційно-аналітичного забезпечення підрозділів Національної поліції України щодо запобігання насильницьким злочинам проти життя і здоров'я особи, що вчинюються студентами вищих навчальних закладів. Охарактеризовано основні джерела отримання інформації щодо запобігання насильницькій злочинності. Визначено основні напрями використання наявних комп'ютерних баз даних і створення нових на основі загального об'єднання в одну інформаційну систему.

Ключові слова: інформаційна система, інформаційне забезпечення, джерела інформації, комп'ютерна техніка, бази даних.

В статье рассмотрен вопрос относительно использования информационно-аналитического обеспечения подразделений Национальной полиции Украины для предотвращения насильственных преступлений против жизни и здоровья лица, что совершаются студентами вузов. Охарактеризованы основные источники получения информации относительно предупреждения насильственной преступности. Определены основные направления использования имеющихся компьютерных баз данных и создания новых на основе общего объединения в одну информационную систему. Вместе с тем с учетом современного состояния преступности и проблем относительно предупреждения преступности в вопросах информационно-аналитического обеспечения подразделений Национальной полиции Украины возникает потребность дальнейшего усовершенствования такой деятельности.

Ключевые слова: информационная система, информационное обеспечение, источники информации, компьютерная техника, базы данных.

A question is considered in relation to the use of the Information of analyst providing of subdivisions of the National police of Ukraine in prevention of crimes of violence against life and health of person, that accomplished by students INSTITUTION of higher learning. The basic sources of receipt of information are described on prevention of crime of violence. Basic directions of the use of present computer databases and creation are certain new on the basis of general association in one informative system.

Decision of tasks of increase to efficiency of activity of subdivisions of the National police of Ukraine in relation to prevention and counteraction of violent criminality against life and health persons, that is accomplished by the students of INSTITUTION of higher learning requires further perfection of technique and management methods on the basis of modern achievements of science and practice, development and introduction of the computer-assisted systems, id est informative, programmatic and computer providing. At the same time, taking into account the modern state of criminality and problems in relation to prevention of criminality there is a necessity of further improvement of such activity in the questions of the information of analyst providing of subdivisions of the National police of Ukraine.

Key words: informative system, informative providing, information generators, computer technique, databases.

Вирішення завдань підвищення ефективності діяльності підрозділів Національної поліції України щодо запобігання й протидії насильницькій злочинності проти життя і здоров'я особи, що вчиняється студентами вищих навчальних закладів (далі – ВНЗ), вимагає подальшого вдосконалення техніки й методів управління на основі сучасних досягнень науки і практики, розроблення та впровадження комп'ютеризованих систем, тобто інформаційного, програмного й комп'ютерного забезпечення.

Разом із тим з урахуванням сучасного стану злочинності та проблем щодо запобігання злочинності в питаннях інформаційно-аналітичного забезпечення підрозділів Національної поліції України виникає необхідність подальшого вдосконалення такої діяльності.

Дослідженню питань інформаційно-аналітичного забезпечення підрозділів національної поліції України присвячено наукові праці Є.А. Антонової, О.О. Белова, В.В. Бірюкова, Д.В. Гребельського, В.Л. Грохольського, О.Ф. Должикова, А.Э. Жалинского, Ю.А. Задорожного, Р.А. Калужного, М.В. Костицкого, В.А. Лукашова, Є.Д. Лук'янчикова, А.В. Мовчана, А.С. Овчинського, С.С. Овчинського, Ю.Ю. Орлова, В.Л. Оргинського, К.Г. Снілова, О.П. Снігерьова, М.П. Стрельбицького, О.Д. Ульянова, В.Г. Хахановського, В.С. Цимбалюка, М.П. Яблокова, Є.М. Яковця та ін.

А.В. Мовчан зазначає, що інформаційно-аналітичне забезпечення підрозділів Національної поліції України

має три взаємопов'язані компоненти: 1) інформаційні системи, у межах яких здійснюється збирання, накопичення, системне опрацювання, зберігання й надими споживачу необхідної інформації; 2) аналітична робота, що полягає в здійсненні комплексу організаційних заходів і методичних прийомів та опрацюванні й синтезі наявної оперативної та іншої інформації; 3) управлінська діяльність, яка забезпечує прийняття необхідних рішень щодо стратегії й тактики протидії злочинності [1, с. 182].

А.Е. Жалинский і М.В. Костицкий інформаційне забезпечення діяльності правоохоронних органів щодо запобігання злочинам визначають насамперед як цілеспрямовану діяльність, яка спирається на правові, організаційні, технічні та методичні передумови щодо збирання, обробки, зберігання і створення умов для використання інформації, необхідної для ефективного функціонування системи запобігання злочинам [2, с. 145].

О.М. Бандурка підкреслює, що основною метою системи інформаційного забезпечення органів оперативно-розшукової діяльності є всебічна інформаційна підтримка практичної діяльності правоохоронних органів у протидії зі злочинністю в Україні на основі комплексу організаційних, нормативно-правових, технічних, програмних та інших заходів [3, с. 282].

На думку В.Г. Хахановського, основними завданнями системи інформаційного забезпечення підрозділів Міністерства внутрішніх справ (далі – МВС) України є забез-

печення можливості оперативного отримання інформації в повному, систематизованому та зручному для користування вигляді галузевими підрозділами й окремими працівниками для запобігання злочинам, їх розкриття та розслідування; збирання й обробка оперативної, оперативно-розшукової, оперативно-довідкової, аналітичної, статистичної та контрольної інформації для оцінювання ситуації і прийняття обґрунтованих оптимальних рішень на всіх рівнях діяльності МВС; забезпечення ефективної інформаційної взаємодії галузевих служб МВС України, інших правоохоронних органів і державних установ; забезпечення надійного захисту інформації тощо [4, с. 40].

Метою статті є окреслення основних інформаційних ресурсів щодо забезпечення запобігання насильницьким злочинам проти життя і здоров'я особи, що вчинюються студентами ВНЗ, і визначення шляхів покращення такої діяльності.

Одним із найважливіших складників механізму регулювання запобіжної діяльності МВС України є інформаційно-аналітичне забезпечення, яке пов'язано з отриманням, обробкою, аналізом, використанням і збереженням інформації, що відображає реальні явища та процеси, факти й обставини, які відбуваються в зазначеній сфері.

Зміст такої інформації щодо запобігання насильницькій злочинності проти життя і здоров'я особи, що вчиняється студентами ВНЗ, становить:

- інформація про насильницьку злочинність як соціально-правове явище, її кількісні та якісні показники (83,3%);

- інформація про причини й умови насильницької злочинності, її види та окремі злочини (85,4%);

- інформація про особу студента злочинця й інші категорії правопорушників, які можуть стати на злочинний шлях (66,2%);

- інформація про стан і засоби підвищення ефективності запобігання насильницькій злочинності, її види та окремі злочини (35,7%).

Як зазначили О.М. Бандурка та Л.М. Давиденко, таку інформацію прийнято називати кримінологічною [5, с. 120].

Інформаційно-аналітичне забезпечення підрозділів Національної поліції України для запобігання насильницьким злочинам проти життя і здоров'я особи, що вчиняються студентами ВНЗ, розглядається як розгалужена складна система, яка охоплює такі напрями діяльності:

- аналіз зібраної правоохоронними органами статистичної інформації про стан, структуру та динаміку насильницької злочинності;

- аналіз інформації про обставини, способи вчинення найбільш розповсюджених насильницьких злочинів, учинених студентами, розробку результативних методів і засобів запобігання;

- включення в процес аналізу й синтезу інформації, накопиченої в криміналістичних, оперативних статистичних та інших обліках МВС;

- використання відомостей, що містяться в базах даних, якими володіють інші державні органи й недержавні установи та організації (бази даних обліку робочого часу студентів ВНЗ), бази даних провайдерів, які здійснюють надання послуг Інтернету студентам, користувачам та ін.);

- використання сучасних комунікацій з метою створення умов для логічного й технічного об'єднання різних інформаційних масивів під час вирішення обліково-ресурсних завдань [6, с. 15].

Усю інформацію, що використовується в профілактиці насильницької злочинності, ділять на кримінологічну (зовнішню); організаційну (внутрішню). Зовнішня інформація повинна відображати такі показники насильницької злочинності: рівень, коефіцієнти, структуру, динаміку, характер, «географію», детермінованість (зв'язок злочинності з іншими соціальними явищами, передбачити дані

про адміністративні, дисциплінарні та інші правопорушення студентів, аморальні вчинки, пияцтво й алкоголізм, наркоманію тощо). Організаційна (внутрішня) інформація передбачає дані про порядок організації запобіжної діяльності її суб'єктами (якими засобами та методами вона досягається) [7, с. 312].

У сукупності зовнішня і внутрішня інформації повинні відображати об'єктивну картину криміногенної обстановки в ВНЗ окремого регіону, ступінь ефективності запобіжного впливу на студентів, а також реальні потреби профілактичної діяльності з погляду її подальшого вдосконалення. З урахуванням цього вона має відповідати вимогам об'єктивності, своєчасності, повноти, наукової обґрунтованості, достовірності й достатності.

МВС використовується як внутрішня інформація, що отримана та опрацьована спеціальними підрозділами Національної поліції України за встановленими відомчими нормативно-правовими актами системи (наприклад, із документів первинного обліку й реєстрації заяв і повідомлень, матеріалів кримінальних справ, з оперативних і профілактичних обліків тощо), так і зовнішня, яка отримана іншими суб'єктами, але отримана за ініціативою МВС або прийнята від зацікавлених осіб (із матеріалів інших правоохоронних органів і суду, з матеріалів державних органів, громадських об'єднань, із матеріалів засобів масової інформації, результати опитування громадян тощо).

Аналітичне забезпечення запобіжної діяльності підрозділів Національної поліції України тісно взаємопов'язане з інформаційним забезпеченням. Для запровадження ефективних заходів щодо протидії злочинності підрозділи Національної поліції України повинні систематично узагальнювати й аналізувати відповідну інформацію для використання її як у стратегічних, так і в тактичних цілях щодо запобігання злочинності.

Аналітично-інформаційне забезпечення запобіжної діяльності підрозділів Національної поліції України засновано на комплексному використанні загальних і спеціальних методик аналізу під час дослідження масивів кримінологічної інформації та інших інформаційних ресурсів з метою отримання нових знань стратегічного, організаційного, тактичного і прогностичного характеру, що мають значення для вирішення завдань протидії злочинності.

Насильницькі злочини проти життя і здоров'я особи, що вчиняються студентами ВНЗ, до 50% мають латентний характер, що зумовлює необхідність застосування можливостей сил і засобів оперативних підрозділів (особливо карного розшуку) з метою здобуття інформації, що становить оперативний інтерес.

Дослідники зазначають, що виявлення нової інформації під час пошуку фактичних даних про злочини пов'язане з розпізнанням серед великої кількості інформаційних об'єктів саме тих, що стосуються ознак певного протиправного діяння, відповідальність за яке передбачено Кримінальним кодексом України [8, с. 751].

У цьому аспекті абсолютно справедливо підкреслює В.П. Кувалдін, що ознаки повинні володіти певним «пошуковим ефектом», тобто реальною можливістю їх розпізнавання за допомогою оперативно-розшукових та інших заходів. Іншими словами, «виявлення за допомогою автоматизованих систем осіб і фактів, що становлять оперативний інтерес, і отримання додаткової інформації про такі об'єкти відбувається за встановленими заздалегідь індивідуальними ознаками підготовки конкретного злочину» [9, с. 152].

Тому саме сукупність пошукових ознак визначає відповідний алгоритм запобігання зазначеним злочинам на базі програмної обробки інформаційних масивів. Аналіз наукових джерел дає змогу зробити такі висновки: 1) необхідне використання сучасних інформаційних технологій у запобіганні насильницьким злочинам проти

життя і здоров'я особи, що вчиняються студентами ВНЗ; 2) розробка методик запобігання указаним видам злочинів на основі аналізу інформаційних масивів у форматі баз даних, що містять зведення про насильницькі злочини, є одним із основних напрямів удосконалення наукового забезпечення органів внутрішніх справ.

У результаті дослідження встановлено, що підрозділи Національної поліції України інформацію про причини й умови, що сприяють учиненню насильницьких злочинів проти життя і здоров'я особи, та осіб серед студентів ВНЗ, схильних до їх учинення, отримують від:

- осіб, які конфіденційно залучаються до виконання завдань ОРД (на контрактній і неконтрактній основах) (35%);
- працівників і студентів ВНЗ в ході оперативного контакту (10%);
- громадських студентських організацій (5%);
- засобів масової інформації (телебачення, радіо, газет і журналів), компаній, Інтернету (4%);
- оперативних працівників підрозділів і служб МВС України (7%);
- співробітників неоперативних підрозділів МВС України (16%);
- інформаційно-довідкових систем МВС України (15%);
- інформаційно-довідкових систем інших правоохоронних органів України (8%);
- інформаційних систем і обліків організацій, що не входять у правоохоронну структуру України (7%).

Дослідженням підтверджено, що сьогодні недостатнім є рівень організації інформаційно-аналітичного забезпечення запобіжної діяльності суб'єктів протидії злочинності, про це також наголосили (85%) опитаних працівників Національної поліції України, основними недоліками є відсутність єдиної системи обміну інформацією між правоохоронними органами (55%), недосконалість нормативної бази в частині використання сучасних інформаційних технологій у цій сфері (34%) тощо (11%).

Як зазначив А.П. Закалюк, сьогодні інформаційне забезпечення запобіжної діяльності перебуває на низькому рівні. У 1999 р. Академією правових наук до Кабінету Міністрів України було подано наукові розробки щодо причин та умов деяких видів злочинності з пропонуванням розроблення наукових засад створення Державної автоматизованої системи кримінологічної інформації (ДАСКІ), яка мала містити інформацію про причини й умови злочинності, тенденції їх зміни. Але пропозиції не були підтримані в основному з посиланням на відсутність фінансових можливостей і складність отримати наявну статистичну інформацію від різних відомств [10, с. 363–364].

Інформаційно-аналітичне забезпечення підрозділів Національної поліції України здійснюється за допомогою інтегрованої інформаційно-пошукової системи (далі – ІПІС).

Призначення ІПІС полягає в тому, вона здійснює інформаційно-аналітичне та організаційно-технологічне забезпечення службової діяльності структурних підрозділів районних, міських, лінійних управлінь (відділів) головних управлінь, управлінь МВС України в областях, містах і центральному апарату МВС.

Як зазначили Г.П. Середа й О.В. Шамара, система інтегрованих інформаційно-аналітичних ресурсів правоохоронних органів має бути орієнтованою на ведення взаємопов'язаних об'єктів автоматизованого обліку: особа, організація, подія, документ, предмет, проблема тощо. Обов'язковою умовою їх функціонування є ідентичність на всіх рівнях баз даних змістовних інформаційних блоків, описових реквізитів усередині однойменних блоків, а також тезаурусів [11, с. 315].

Наказом МВС України «Про інформаційні системи органів внутрішніх справ України» від 17.11.2003 № 1395, який затвердив Інструкцію про порядок формування та використання в органах внутрішніх справ автоматизованого

банку даних оперативно-розшукового і профілактичного призначення; Інструкцію про централізований номерний облік зброї в системі органів внутрішніх справ (АІС «Арсенал»), сконцентрований єдиний номерний облік зброї (мисливської, спортивної й газової), яка знаходиться в користуванні громадян та організацій, табельної зброї в системі МВС. За допомогою цієї підсистеми встановлюється за номерами зброї її належність, контролюється переміщення зброї від одного власника до іншого. Інформація МБД «Наркобізнес» використовується для протидії злочинам, пов'язаних із наркоманією й наркобізнесом. Автоматизована інформаційно-пошукова система «АРМОР», забезпечує накопичення, обробку та використання даних, що зберігаються в ІБД ГУМВС і доступні в усіх підрозділах міліції області, зі всіх робочих місць системи (за наявності відповідних прав).

Інформаційна система «Статистика» забезпечує керівництво МВС України, структурні підрозділи МВС України, інші правоохоронні органи статистичною інформацією, формує статистичну звітність про стан злочинності й результати профілактичної оперативно-розшукової, слідчої та адміністративної діяльності органів внутрішніх справ України; забезпечує збирання й обробку статистичної інформації з усіх напрямів службової діяльності.

На нашу думку, необхідно внести доповнення до інформаційної системи «Статистика» окремим розділом такого змісту «... злочини вчинені студентами ВНЗ».

Відповідний порядок діє до визначення механізму обміну інформацією, що міститься в Єдиному реєстрі досудових розслідувань (далі – ЄРДР) у базах даних органів внутрішніх справ. Відповідно ЄРДР, який є основою ЄО, ІПІС МВС утворено та ведеться згідно з вимогами КПК України з метою забезпечення єдиного обліку кримінальних правопорушень і прийнятих під час досудового розслідування рішень, осіб, які їх учинили, та результатів досудового провадження. Завданням ІП «Єдиний облік» є ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, а також складання статистичної звітності на підставі відомостей, що містяться в ЄО [12]. Вивчення даних обліків дає можливість здійснити кримінологічний аналіз учинених насильницьких злочинів проти життя і здоров'я особи студентами ВНЗ.

Як нам видається, з метою інформаційно-аналітичного забезпечення підрозділів Національної поліції щодо запобігання злочинам необхідно створити Єдиний інтегрований загальнодержавний інформаційний банк об'єднаних баз даних державних правоохоронних і контролюючих органів (архівів баз даних), що повинен поєднувати комп'ютерні бази даних щодо фізичних і юридичних осіб із різною формою власності, різних подій та об'єктів обліку, давати можливість програмно встановлювати й відслідковувати взаємозв'язки між потрібними об'єктами та забезпечувати оперативну передачу зібраних даних ініціаторові запиту [13, с. 210].

Отже, інформаційно-аналітичне забезпечення підрозділів Національної поліції України щодо запобігання насильницьким злочинам проти життя і здоров'я особи, що вчиняються студентами ВНЗ, засновано на комплексному використанні загальних і спеціальних методик аналізу під час дослідження масивів кримінологічної інформації та інших інформаційних ресурсів з метою отримання нових знань стратегічного, організаційного, тактичного і прогностичного циклічного процесу пошуку, збирання, опрацювання, переосмислення, зберігання, видачі інформації про причини й умови зазначених злочинів і прийняття управлінських рішень щодо їх нейтралізації. Водночас ця система не позбавлена недоліків і потребує вдосконалення шляхом об'єднання всіх баз даних правоохоронних органів в одну інформаційно-пошукову систему, а також удосконалення наявної інтегрованої пошукової системи МВС.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мовчан А.В. Теоретичні засади інформаційного забезпечення інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності / А.В. Мовчан // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – К. : НАВС, 2011. – № 2 (75). – С. 181–188.
2. Жалинский А.Э. Эффективность профилактики преступлений и криминологическая информация / А.Э. Жалинский, М.В. Костицкий. – Львов : Атлас, 1980. – 216 с.
3. Бандурка О.М. Оперативно-розшукова діяльність : [підручник] / О.М. Бандурка. – Х. : Вид-во Національного ун-ту внутр. справ, 2002. – Ч. 1. – 2002. – 336 с.
4. Хахановський. В.Г. До проблеми вдосконалення інформаційного забезпечення ОВС України / В.Г. Хахановський // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка. Спеціальний випуск. – Луганськ : ЛДУВС, 2011. – № 3. – С. 40–47.
5. Бандурка О.М. Преступность в Украине: причины и противодействие : [монография] / О.М. Бандурка, Л.М. Давиденко. – Х. : Гос. спец. изд-во «Основа», 2003. – 368 с.
6. Інформаційно-довідкове забезпечення кримінального провадження : [підручник] / [автр. кол.: В.В. Бірюков, В.Г. Хахановський, В.С. Бондар, С.В. Шалімов]; за заг. ред. В.В. Бірюкова. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 288 с.
7. Міжнародна поліцейська енциклопедія : у 10 т. – К. : Атіка, 2005–2007. – Т. IV : Кримінально-правові, криминологічні та кримінально-виконавчі засади поліцейської діяльності / відп. ред.: Є.М. Моїсєєв, І.Р. Римаренко, В.Я. Тацій, Ю.С. Шемшученко. – 2007. – 968 с.
8. Міжнародна поліцейська енциклопедія : у 10 т. – К. : Концерн Видавничий Дім «Ін Юре», 2005. – Т. II : Права людини у контексті поліцейської діяльності / відп. ред.: Ю.І. Римаренко, В.Я. Тацій, Ю.С. Шемшученко. – 2005. – 1234 с.
9. Кувалдин В.П. Научные основы компьютеризации оперативно-розыскной деятельности аппаратов БЭП / В.П. Кувалдин. – М. : Академия МВД России, 1993. – 245 с.
10. Закалюк А.П. Курс сучасної української криминології: теорія і практика : у 3 кн. / А.П. Закалюк. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – Книга 1 : Теоретичні засади та історія української криминологічної науки. – 2007. – 424 с.
11. Серєда Г.П. Міждисциплінарне вчення про інформаційне забезпечення розслідування злочинів як форма взаємодії кримінального процесу, оперативно-розшукової діяльності та криміналістики на сучасному етапі / Г.П. Серєда, О.В. Шамара // Вісник Запорізького юридичного інституту ДДУВС. – Запоріжжя : ЗЮІ, 2011. – № 3. – С. 310–321.
12. Методичні рекомендації щодо порядку роботи з інформаційною підсистемою «Єдиний облік» Інтегрованої інформаційно-пошукової системи органів внутрішніх справ України : Лист Міністерства внутрішніх справ України від 09.01.2013 № 346/Чн.
13. Сенік В.В. До питання удосконалення інформаційного забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України. Інформатизація вищих навчальних закладів МВС України / В.В. Сенік // Матеріали науко-практичної конференції, Харків, 11–12 квітня 2006 року. – Х. : ХНУВС, 2006. – С. 208–212.

УДК 343.9:343.35:35.08

ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ВИКРИВАЧІВ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

LEGAL PROTECTION OF ANTI-CORRUPTION WHISTLEBLOWERS

Шостко О.Ю.,
д.ю.н., професор,
професор кафедри криминології та кримінально-виконавчого права
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

У статті обґрунтовується важливість правового захисту викривачів фактів корупції в Україні, розглядається позиція Ради Європи та Європейського Союзу із цієї проблеми, аналізується чинне національне законодавство й окремі положення Законопроекту «Про захист викривачів і розкриття інформації про шкоду або загрозу суспільним інтересам» № 4038а, звертається увага на діяльність громадських організацій в антикорупційній сфері.

Ключові слова: корупція, корупційні правопорушення, викривачі, інформатори, правовий захист, Проект Закону України № 4038а, Рада Європи, громадські організації.

В статье обосновывается важность правовой защиты разоблачителей фактов коррупции в Украине, рассматривается позиция Совета Европы и Европейского Союза по этой проблеме, анализируется действующее национальное законодательство и отдельные положения законопроекта «О защите разоблачителей и раскрытии информации о вреде или угрозе общественным интересам» № 4038а, обращается внимание на деятельность общественных организаций в антикоррупционной сфере.

Ключевые слова: коррупция, коррупционные правонарушения, разоблачители, информаторы, правовая защита, Проект Закона Украины 4038а, Совет Европы, общественные организации.

The author stressed the importance of protecting anti-corruption whistleblowers in Ukraine as an important tool to boost people's reporting on corruption crimes. The official data demonstrate that law enforcement agencies in 2016 detected 1,974 individuals who have committed criminal corruption offences, 2130 cases were sent to courts with indictments, 492 persons were convicted. This amount has decreased by 35% as compared to 2015. Most people are still afraid to inform about law abuse at their workplaces or in educational institutions because of fear of losing their jobs or destroying careers. The author provided analysis of the viewpoint of the Council of Europe and the European Union on these issues. The author further examined certain provisions of domestic laws that declare protection of whistleblowers as well as certain provisions of Draft Bill #4038 "On Whistleblower Protection and Disclosure of Information about Harm or Threat to the Public Interest". A conclusion was made that there is clear need to adopt a special whistleblower protection law in Ukraine. The author emphasized the importance of joint efforts of civil society organization that united to form the initiative group 'Initiative 11' (Ukrainian League of Lawyers for Corruption Combating, Blueprint for Free Speech, Centre for Democracy and Rule of Law, Anti-Corruption Action Centre and Center UA) for drafting better laws on whistleblower protection and for promoting advocacy company to support approval of the laws.

Key words: Corruption, corruption offenses, whistleblowers, informants, legal protection, draft law 4038a, Council of Europe, civic organizations.